

Nr 2.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 29 maj 1911.

— — — — Andra kammaren den 29 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 2 och 73 samt memorial nr 27 och 32.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Högsta domstolen.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1911 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i punkt 1 under andra hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i den år 1909 för högsta domstolens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt enhvar annan vaktmästares lön ej blott

Bihang till Riksd. prot. 1911. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 2 Häft. (Nr 2.) 1

efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämma enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

1910 års Riksdag, som vid regleringen af lönerna för vaktmästarna vid fängvårdsstyrelsen på Eders Kungl. Maj:ts framställning tillerkände dessa vaktmästare något större förmåner med afseende å ålderstillägg än som medgifvits vaktmästarna i de före nämnda år nyreglerade centrala ämbetsverken och hofrätterna, uttalade, med anledning af en motion om ökad förmån beträffande ålderstillägg åt sistnämnda vaktmästare, att, då Eders Kungl. Maj:t i protokollet öfver justitiedepartementens ärenden vid nämnda års statsverksproposition framhållit, att med vaktmästarna vid fängvårdsstyrelsen borde i aflöningsvillkor likställas jämväl vaktmästarna i de redan reglerade verken äfvensom i de verk, hvilka efter år 1910 kvarstode oreglerade, det kunde antagas, att Eders Kungl. Maj:t icke skulle underlåta att redan till 1911 års Riksdag inkomma med ett fullständigt förslag i ämnet, grundadt på 1910 års riksdagsbeslut angående lönerregleringen för vaktmästarna vid fängvårdsstyrelsen.

Då nu ifrågavarande förslag i förenämnda afseende öfverensstämmer med berörda lönerreglering, har Riksdagen godkänt sådan ändring i den år 1909 för högsta domstolens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt enhvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämt enahanda villkor som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

Justitiekanslersexpeditionen.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 2 af andra hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i den år 1909 för justitiekanslersämbetet fastställda aflöningsstat, att lönen för den därå uppförde vaktmästaren förklaras kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifven aflöningsförhöjning bestämma enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Under återopande af hvad Riksdagen anfört under punkt 1:o) här ofvan beträffande ändring af bestämmelserna om ålderstillägg åt högsta

domstolens vaktmästare, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen godkänt sådan ändring i den år 1909 för justitiekanslersämbetet fastställda aflöningsstat, att lönen för den därå uppförde vaktmästaren förklaras kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifven aflöningsförhöjning bestämt enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Nedre justitierevisionen.

3:o) Under punkt 3 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att

dels godkänna de i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 13 januari innevarande år intagna af departementschefen framlagda förslag till ordinarie stat och öfvergångsstat för nedre justitierevisionen, att tillämpas från och med år 1912, äfvensom de af departementschefen föreslagna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å den ordinarie staten förenade aflöningsförmåner,

dels besluta,

att enhvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder befattning å den ordinarie staten, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser,

att sedan af Eders Kungl. Maj:t bestämts, hvilka nuvarande ordinarie protokollssekreterare å hittills gällande stat skola vid 1912 års ingång öfvertaga de fem i den nya ordinarie staten upptagna protokollssekreterarbefattningarna, öfriga ordinarie protokollssekreterare å den gamla staten skola såsom öfvertaliga uppföras å öfvergångsstaten, samt

att de ordinarie eller konstituerade innehafvare af befattningar å den gamla staten — utom nämnda öfvertaliga protokollssekreterare — hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya ordinarie staten samt nämnda villkor och bestämmelser och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills å gamla staten tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem, dock att, mot befrielse från åliggande skyldighet att bekosta renskrifning, till vissa af befattningarna i fråga anslagna renskrifningspenningar skola upphöra att utgå, samt att i stället för sportler, som i sammanhang med lönerögleringen indragas, skall utgå godtgörelse,

beräknad efter medeltalet af den inkomst, tjänstinnehafvare må anses hafva åtnjutit af sålunda indragna sportler under den senast förflutna tid, såvidt möjligt ej understigande fem år, därför denna inkomst kan utrönas,

dels stadga, att protokollssekreterare, som uppförts å öfvergångsstaten, skall vara skyldig bestrida amanuensbefattning i nedre justitierevisionen samt att för hvarje amanuensbefattning, som på detta sätt uppehålles, skall af det i den ordinarie staten upptagna belopp till amanuenser m. m. besparas 2,075 kronor,

dels ock höja det ordinarie anslaget till nedre justitierevisionen från 161,000 kronor med 133,800 kronor till 294,800 kronor.

Vid behandlingen af detta ärende har Riksdagen till en början icke kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet å den reform af rikets rättegångsväsende, som är ifrågasatt, och sannolikheten däraf, att densamma, om den blifver genomförd, kommer att omfatta jämväl rikets högsta domstol och därmed äfven nu ifrågavarande ämbetsverk. Då det emellertid icke låter sig beräkna, när en dylik reform, hur önskvärd den än må vara, kan komma till stånd, och antagligt är, att det ännu kommer att dröja lång tid, innan denna fråga vinner sin slutliga lösning, har Riksdagen funnit det icke böra anstå med löneregleringen för detta verk, som jämväl tarfvar omgestaltning.

Riksdagen har därför till närmare pröfning upptagit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har därvid, hvad först angår revisionssekreterarna, anslutit sig till hvad Eders Kungl. Maj:t i denna del föreslagit såväl beträffande antalet ordinarie och konstituerade revisionssekreterarbefattningar som i fråga om de aflöningsförmåner, som böra utgå till revisionssekreterarna.

Riksdagen har ej heller haft något att anmärka mot de af Eders Kungl. Maj:t upptagna belopp till arfvoden dels åt vikarier åt revisionssekreterarna och dels åt extra revisionssekreterare.

Beträffande sättet för beredande af någon tids ledighet för revisionssekreterarna har Riksdagen funnit sig böra bifalla hvad Eders Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit och finner vid sådant förhållande ej erforderligt att bland de af Riksdagen här nedan uppställda villkor för aflöningsförmånernas åtnjutande intaga någon särskild bestämmelse härom.

Emot den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflönning till protokollssekreterarna å såväl den ordinarie staten som öfvergångsstaten har Riksdagen icke haft något att erinra, liksom Riksdagen funnit skäligt, att, på sätt Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, de å öfvergångsstat kvarstående protokollssekreterarna må komma i åtnjutande, utöfver de i öfvergångsstaten upptagna aflöningsförmåner, af extra lönetillägg i den

omfattning sådant fortfarande kan komma att utgå till andra statens tjänstemän med oreglerade löneförhållanden.

Riksdagen har ej heller haft något att anmärka mot de af Eders Kungl. Maj:t framlagda beräkningar i fråga om ersättning till amanuenser och skrifbiträden.

Riksdagen har likaledes anslutit sig till Eders Kungl. Maj:ts förslag om anställande af två registratorer och en kanslist å registratorerkontoret men har ansett, att dessa båda registratorer böra uppföras i samma lönegrad och deras löneförmåner böra bestämmas till de af Eders Kungl. Maj:t för den lägst aflönade registratorn bestämda, dock att den af dem, som skall ombesörja verkets ekonomi och uppörd samt andra verkets allmänna angelägenheter, lämpligen genom ett särskildt arvode å 500 kronor bör ersättas för de honom sålunda åliggande uppgifter.

Mot hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit beträffande vaktmästarna har Riksdagen icke heller haft något att erinra. Dock har Riksdagen särskildt velat framhålla, att de till vaktmästarna nu utgående s. k. kallelsepengarna äro att betrakta såsom en dem allenast tills vidare tillkommande förmån.

Det af Eders Kungl. Maj:t upptagna belopp till amanuenser, ersättningar för vissa semestervikariat, tillfälliga skrifbiträden samt gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare har ej heller gifvit Riksdagen anledning till anmärkning.

I fråga om de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna föreskrifter rörande bestämd arbetstid för vissa af verkets tjänstemän har Riksdagen icke funnit annat att erinra än att för de på ordinarie stat upptagna protokollssekreterarna och skrifbiträdena torde böra stadgas skyldighet att tjänstgöra i medeltal minst sex timmar om dagen utan bestämmelse om arbetstidens förläggande till tjänsterummet. Hvad beträffar längden af vaktmästarnas dagliga arbetstid, torde föreskrifter därom komma att meddelas i den instruktion för nedre revisionen, som Eders Kungl. Maj:t läser komma att utfärda.

Beträffande chefskapet för nedre revisionen har Riksdagen ansett själfva ordförandeskapet inom verket kunna utan olägenhet uppdragas åt äldsta tjänstgörande revisionssekreteraren, utan att därför skulle annat än tillfälligtvis behöfva beredas honom särskild lindring i tjänst-

göringsskyldigheten. Att därjämte uppdraga åt en utom verket stående person dels att utöfva en noggrann tillsyn öfver målens föredragande i rätt ordning samt dels att tid efter annan låta vid behof verkställa en erforderlig utjämning af målen rotlarna emellan, har synts Riksdagen högeligen önskvärdt. Och då en dylik kontrollerande verksamhet torde kunna anförtros åt ett justitieråd utan att afsevärdt inkräkta på hans arbetstid, har Riksdagen funnit en sådan anordning lämpligare än den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna, helst därigenom skulle åstadkommas en eftersträfvansvärd samverkan mellan högsta domstolen och nedre revisionen, på samma gång som tillfälle skulle beredas revisionssekreterarna att af det justitieråd, som hade att utöfva den kontrollerande verksamheten, inhämta råd och upplysningar med afseende å föredragningen i högsta domstolen och därmed sammanhängande frågor.

Slutligen har Riksdagen velat uttala, att då det syntes Riksdagen icke vara förenadt med några särskilda betänkligheter att åt nedre revisionen öfverlåta befogenheten att inhämta utlåtanden från myndigheter i de mål, som skola föredragas i högsta domstolen, Riksdagen med afseende å den tidsvinst i fråga om målens afgörande, som därmed säkerligen skulle ernås, funnit det önskvärdt, om en sådan befogenhet blefve revisionen uttryckligen tillagd.

Beträffande de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å den ordinarie staten förenade aflöningsförmåner har Riksdagen icke haft annat att erinra än att bestämmelsen om kanslists rätt till beräkning af ålderstillägg i vissa fall synts böra gifvas samma ordalydelse som liknande föreskrift i de af nästlidet års Riksdag beslutade villkoren för åtnjutande af aflöningsförmåner å den då fastställda lönestaten för fängvården och därför böra erhålla följande lydelse:

att, därest ordinarie tjänsteman, som befordras till annan befattning inom nedre justitierevisionen än den han dittills innehaft, redan intjänat högre aflöning än begynnelseaflöningen för den befattning, till hvilken han befordras, honom skall omedelbart tillgodoföras det eller de ålderstillägg i den sistnämnda befattningen, som måste tilläggas honom för att hans aflöning i densamma icke skall blifva lägre än den aflöning, han senast åtnjöt före befordringen.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition

dels godkänt följande ordinarie stat och öfvergångsstat för nedre justitierevisionen att tillämpas från och med år 1912:

Ordinarie stat.

	K r o n o r					
	Lön eller motsva- rande.	Tjänst- görings- penning- ar eller motsva- rande.	Arf- vode.	Orts- tillägg.	Summa.	
1 revisionssekreterare	5,000	2,500	—	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
14 revisionssekreterare	70,000	35,000	—	8,400	113,400	
1 konstituerad revisionssekre- terare, arfvode	5,000	2,500	—	—	7,500	
4 konstituerade revisionssekre- terare, arfvoden	20,000	10,000	—	—	30,000	
1 protokollssekreterare	2,600	1,600	500	300	5,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 protokollssekreterare	2,600	1,600	—	300	4,500	
3 protokollssekreterare	7,800	4,800	—	900	13,500	
1 registrator	2,600	1,600	500	300	5,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 registrator	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 kanslist	2,200	1,500	—	300	4,000	
1 skrifbiträde	600	450	—	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
11 skrifbiträden	6,600	4,950	—	1,650	13,200	
1 förste vaktmästare	900	450	—	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	—	150	1,200	
3 vaktmästare	2,100	1,050	—	450	3,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
Till arfvoden åt vikarier för be- redande af semester åt revi- sionssekreterarna	—	—	—	—	22,500	
Till arfvoden åt extra revisions- sekreterare	—	—	—	—	5,000	
Till amanuenser, ersättningar för vissa semestervikariat, tillfälliga skrifbiträden samt gratifikationer åt extra ordi- narie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare	—	—	—	—	35,500	
Summa	—	—	—	—	279,200	

Anm.

1. Arfvode utgår till den protokollssekreterare, som biträder vid mottagning af veckomål, och åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

2. Arfvode utgår till den registrator, som ombesörjer verkets ekonomi och uppbörd m. m., och åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

3. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

Öfvergångsstat.

	K r o n o r			
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
1 protokollssekreterare	2,500	1,200	3,700	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
3 protokollssekreterare	7,500	3,600	11,100	
Summa	—	—	14,800	

dels beslutat, att under den ordinarie staten skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1912 under förutsättning, att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelat föreskrift därom,

dels att de å denna stat upptagna protokollssekreterare och skrifbiträden skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, tjänstgöra i medeltal minst 6 timmar hvarje söckendag; samt

dels att registratorerna och kanslisten skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag»;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å den ordinarie staten förenade aflöningsförmåner, nämligen

att innehafvare af sådan befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller eljest i allmänhet kan varda stadgas;

att med befattning å ordinarie stat i nedre justitierevisionen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med sådan befattning ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår revisionssekreterare, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, nedre revisionen på därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i nedre revisionen, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg eller, i fall aflöningen utgöres af arfvode, den del däraf, som icke anses såsom tjänstgöringspenningar, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget eller af arfvodet, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida det ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänstinnehafvare af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i nedre justitierevisionen, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därunder att i stället för egna tjänstgöringspenningar åtnjuta, om förordnandet erfordras i följd af sjukdomsförfall, de med den tjänstlediges befattning förenade tjänstgöringspenningar,

men, då förordnandet erfordras för beredande af semester, ett mot den semesterlediges tjänstgöringspenningar svarande belopp;

att därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen skall inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej må tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd;

att i nu berörda hänseende löntagare bör tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller på grund af förordnande i följd af frågan om reglering af löneförhållanden m. m. vid nedre justitierevisionen;

att därest ordinarie tjänsteman, som befordras till annan befattning inom nedre justitierevisionen än den han dittills innehaft, redan intjänat högre aflöning än begynnelseaflöningen för den befattning, till hvilken han befordras, honom skall omedelbart tillgodoföras det eller de ålders-tillägg i den sistnämnda befattningen, som måste tilläggas honom för att hans aflöning i densamma icke skall blifva lägre än den aflöning han senast åtnjöt före befordringen;

att beträffande skrifbiträde, som vid den nya statens ikraftträdande är anställdt vid nedre justitierevisionen och antages till biträde å denna stat, det må ankomma på Kungl. Maj:ts pröfning, om och i hvad mån bitrådet för åtnjutande af löneförhöjning äger räkna sig till godo den föregående tjänstgöringen vid nedre revisionen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjutas af protokollsekreterarna, registratorerna, kanslisten och skrifbiträdena enhvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af nedre justitierevisionen bestämmes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg eller, där aflöningen utgöres af arfvode, den del däraf, som icke anses såsom tjänstgöringspenningar, utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där-efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed,

dels beslutat,

att enhvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder befattning å den ordinarie staten, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser,

att, sedan af Kungl. Maj:ts bestämts, hvilka nuvarande ordinarie protokollssekreterare å hittills gällande stat skola vid 1912 års ingång öfvertaga de fem i den nya ordinarie staten upptagna protokollssekreterarbefattningarna, öfriga ordinarie protokollssekreterare å den gamla staten skola såsom öfvertaliga uppföras å öfvergångsstaten; samt

att de ordinarie eller konstituerade innehafvare af befattningar å den gamla staten — utom nämnda öfvertaliga protokollssekreterare — hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya ordinarie staten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid den dittills å gamla staten tillkommande aflöningsförmåner, äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem, dock att, mot befrielse från åliggande skyldighet att bekosta renskrifning, till vissa af befattningarna i fråga anslagna renskrifningspenningar skola upphöra att utgå, samt att i stället för sportler, som i sammanhang med löneregleringen indragas, skall utgå godtgörelse, beräknad efter medeltalet af den inkomst, tjänstinnehafvare må anses hafva åtnjutit af sålunda indragna sportler under den senast förflutna

tid, såvidt möjligt ej understigande fem år, därför denna inkomst kan utrönas,

dels stadgat, att protokollssekreterare, som uppförts å öfvergångsstaten, skall vara skyldig bestrida amanuensbefattning i nedre justitierevisionen, samt att för hvarje amanuensbefattning, som på detta sätt uppehålls, skall af det i den ordinarie staten upptagna belopp till amanuenser m. m. besparas 2,075 kronor,

dels ock höjt ordinarie anslaget till nedre justitierevisionen från 161,000 kronor med 133,000 kronor till 294,000 kronor;

4:o) I en till Riksdagen aflåten proposition, nr 168, af den 31 mars 1911 har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att, därest revisionssekreterare, som vid utnämningen till ämbetet var ledamot i någon af rikets hofrätter, ånyo utnämnes till ledamot i samma hofrätt, han må för erhållande af ålders-tillägg å hofrättsrådslönen tillgodoräkna sig ej blott den tid, då han förut varit ledamot i hofrätten, utan äfven den tid intill fem år, hvarunder han innehåft revisionssekreterarämbetet.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehaft ett inom Riksdagen af enskild motionär väckt förslag, att det i Kungl. Maj:ts förslag äskade medgifvandet måtte så utsträckas, att, därest revisionssekreterare utnämnes till ledamot i samma hofrätt, i hvilken han vid utnämningen till ämbetet var fiskal, han må, för erhållande af ålders-tillägg å hofrättsrådslönen, få tillgodoräkna sig den tid intill fem år, hvarunder han innehåft revisionssekreterarämbetet.

Till stöd för sitt förslag har motionären anført följande:

»I propositionen nr 168 har föreslagits, att Riksdagen måtte medgifva, att, därest revisionssekreterare, som vid utnämningen till ämbetet var ledamot i någon af rikets hofrätter, ånyo utnämnes till ledamot i samma hofrätt, han må, för erhållande af ålderstillägg å hofrättsrådslönen, tillgodoräkna sig ej blott den tid, han förut varit ledamot i hofrätten, utan äfven den tid intill fem år, hvarunder han innehåft revisionssekreterarämbetet.

Syftet med den föreliggande propositionen är att bereda ordinarie revisionssekreterare tillfälle att i förekommande fall kunna utan alltför stor minskning i inkomster återgå såsom hofrättsråd till den hofrätt, hvilken han tidigare tillhört.

I propositionen förutsättes såsom visst, att de, som från tjänstgöring i hofrätt emottaga förordnande i nedre justitierevisionen, hunnit

befordras till hofrättsråd, innan de komma i tur att utnämnas till ordinarie revisionssekreterare.

Om ock så hitintills med få undantag varit fallet, torde det dock vara anledning förmoda, att, sedan antalet ordinarie revisionssekreterare från och med nästa års början höjts från 8 till 15 samt, i händelse af bifall till propositionen, återgång till hofrätt från revisionssekreterarämbete tillika kan emellanåt vara att emotse, det — särskildt beträffande de mindre hofrätterna — framdeles understundom kommer att inträffa, att personer, innan de ännu hunnit befordras till hofrättsråd, blifva i tur att utnämnas till ordinarie revisionssekreterare. Så torde exempelvis med all sannolikhet blifva fallet med flera af dem, som efter föregående tjänstgöring i hofrätten öfver Skåne och Blekinge för närvarande uppehålla revisionssekreterartjänst.

Då det emellertid saknas giltig anledning att från den i propositionen åsyftade förmånen afskära dem, som vid utnämningen till revisionssekreterarämbete icke ännu hunnit blifva hofrättsråd, torde det af Riksdagen äskade medgifvandet lämpligen böra utsträckas att omfatta jämväl dem, som vid utnämningen till nämnda ämbete voro fiskaler i någon af rikets hofrätter.»

Då Riksdagen förutsätter, att den af Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna anordningen varder så tillämpad, att de olägenheter, förändringen kunde medföra i fråga om befordringsmöjligheterna i rikets hofrätter, blifva förebyggda, samt den begränsning med afseende å förmånens åtnjutande, som upptagits i Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, synes Riksdagen innebära en viss trygghet i berörda afseende, har Riksdagen icke velat motsätta sig hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit. Och, då det torde saknas giltig anledning att vid bifall härtill från denna förmån afskära dem, som vid utnämningen till revisionssekreterarämbete icke ännu hunnit blifva hofrättsråd, har Riksdagen funnit sig böra biträda jämväl hvad motionären föreslagit i syfte af förmånens utsträckning till dem, som vid utnämning till revisionssekreterarämbete innehaft fiskalsbefattning i hofrätt.

Riksdagen har alltså, med bifall till Kungl. Maj:ts ofvannämnda förslag och den i ämnet väckta motionen, medgifvit *dels* att, därest revisionssekreterare, som vid utnämningen till ämbetet var ledamot i någon af rikets hofrätter, ånyo utnämnes till ledamot i samma hofrätt, han må för erhållande af ålderstillägg å hofrättsrådslönen tillgodoräkna sig ej blott den tid, han förut varit ledamot i hofrätten, utan äfven den tid intill fem år, hvarunder han innehaft revisionssekreterarämbetet, samt

dels att, därest revisionssekreterare utnämnes till ledamot i samma hof-rätt, i hvilken han vid utnämningen till revisionssekreterarämbetet var fiskal, han må, för erhållande af ålderstillägg å hofrättsrådslönen, till-godoräkna sig den tid intill fem år, hvarunder han innehaft revisions-sekreterarämbetet.

Rikets hofrätter med därunder lydande justitjestater.

5:o) Under punkt 4 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i de år 1909 för Svea hofrätt, Göta hofrätt samt hofrätten öfver Skåne och Blekinge fastställda aflöningsstater, att förste vaktmästares lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt enhvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för till-träde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämna enahanda villkor som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

Under hänvisning till hvad Riksdagen anfört under punkt 1:o) här ofvan beträffande ändring af bestämmelserna om ålderstillägg åt högsta domstolens vaktmästare, får Riksdagen tillkännagifva, att Riksdagen godkänt sådan ändring i de år 1909 för Svea hofrätt, Göta hofrätt samt hofrätten öfver Skåne och Blekinge fastställda aflöningsstater, att förste vaktmästares lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt enhvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för till-träde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämt enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare i punkt 5 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att från och med år 1912 höja de häradshöfdingen i Orusts och Tjörns härads domsaga tillkommande tjänstgöringspenningar, hvilka nu utgå med 200 kronor årligen, till ett årligt belopp af 1,500 kronor.

I likhet med departementschefen anser Riksdagen det i allmänhet icke böra ifrågakomma, att, utan samband med en allmän omreglering af häradshöfdingarnas löneförhållanden, beträffande en särskild domsaga vidtaga ändring i gällande stat. De af departementschefen anförda skäl för ett afsteg från denna regel i nu förevarande fall synas Riksdagen icke tillräckligt vägande, särskildt i betraktande därpå att jämväl andra

domhafvande torde kunna med samma fog som häradshöfdingen i Orusts och Tjörns härads domsaga göra anspråk på en förhöjning i sina aflöningsförmåner. På grund häraf har Riksdagen icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

Hufvudtiteln allmänna förslagsanslag till ålderstillägg.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 6 af andra hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja det under andra hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till ålderstillägg från dess nuvarande belopp 55,000 kronor med 25,000 kronor eller sålunda till 80,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har alltså höjt det under andra hufvudtiteln uppförda *förslagsanslag till ålderstillägg* från dess nuvarande belopp 55,000 kronor med 25,000 kronor eller sålunda till 80,000 kronor.

Fångvården.

8:o) Under punkt 7 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att direktören vid straffängelset i Uppsala P. Billow må för erhållande af ålderstillägg å direktörstjänsten räkna sig till godo den tid från och med den 1 oktober 1902 till den 1 juni 1907, hvarunder han på förordnande uppehållit direktörsbefattningen vid numera nedlagda centralfängelset å Nya Varfvet; dock att sådant medgifvande ej må föranleda utbetalande till Billow af ålderstillägg för tid före den 1 januari 1911.

Vid detta ärendes behandling har åberopats, att vid den nya lönestat för fångvårdsstaten, som 1910 års Riksdag godkänt, fästs bestämmelse att, beträffande förhöjning af aflöning efter viss tids fortsatt innehafvande af tjänst i samma lönegrad, löntagare bör tillgodoräknas tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen vare sig på grund af fullmakt eller konstitutional eller på grund af förordnande i följd af frågan om reglering af löneförhållanden m. m. vid fångvårdsstaten. I det i ärendet afgifna utlåtande har emellertid statskontoret anfört, att sagda bestämmelse, hvilken hade sin motsvarighet i aflöningsbestämmelserna vid flertalet af de senare årens löneregleringar, tydligen grundade sig å den uppfattningen, att en person, som under vanliga förhållanden skulle varit

ordinarie innehafvare af vederbörande tjänst, icke af den omständigheten, att tjänsten för underlättande af en eventuell omorganisation allenast tillsattes på förordnande, skulle blifva lidande i afseende å den rätt till lönetur, som eljest skulle tillkommit honom. Bestämmelsen syntes därför icke få utsträckas att gälla för andra fall än de sålunda angifna och alltså ej kunna innebära ett upphäfvande af den allmänna grundsatsen, att den för erhållande af ålderstillägg erforderliga tjänstetiden skulle utgöras af ordinarie innehafvande af tjänsten. Vid sådant förhållande och då direktörsbefattningens vid centralfängelset i Nya Varfvet uppehållande på förordnande föranledts af beslut om fängelsets indragning på grund däraf, att dess område erfordrats för sjöförsvarets behof, och alltså ej stode i något samband med den nu genomförda löneregleringen för fångvårdspersonalen, kunde statskontoret ej tillstyrka Eders Kungl. Maj:t att medgifva Billow den begärda förmånen.

Riksdagen, som delar den af statskontoret sålunda uttalade mening, har alltså icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 8 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen medgifva, att assistenten vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö C. J. E. Gülich må för erhållande af ålderstillägg å assistenttjänsten räkna sig till godo den tid från och med den 10 oktober 1904 till den 17 maj 1907, hvarunder han på förordnande uppehållit bevakningsbefälhafvartjänsten vid numera nedlagda centralfängelset å Nya Varfvet.

I yttrande, som uti detta ärende till Eders Kungl. Maj:t inkommit från statskontoret, har detta ämbetsverk erinrat om Eders Kungl. Maj:ts beslut den 8 november 1907, hvarigenom en liknande framställning af P. Billow afslogs. Med afseende härå och då i fråga om Gülich tillika förekomme, att den bevakningsbefälhafvartjänst å Nya Varfvet, han uppehållit på förordnande, icke var ledig utan innehades af Billow, hade statskontoret funnit sig förhindradt att tillstyrka bifall till framställningen om ålderstillägg åt Gülich.

Under hänvisning till hvad statskontoret i ärendet anført, får Riksdagen tillkännagifva, att Riksdagen icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

10:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 9 af denna hufvudtitel föreslagit har Riksdagen medgifvit, att den rätt i fråga om ålderstillägg, som tjänsteman, tillhörande fångvårdens bevakningspersonal, må hafva förvärfvat under det han uppburit aflöning från förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, må, sedan han erhållit

konstitutorial å befattning i samma lönegrad, med aflöning enligt af Riksdagen fastställd stat, räknas honom till godo beträffande ålders-tillägg å den med den nya befattningen förenade lön.

Ersättning åt domare, vittnen och parter.

11:o) Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 10 af denna hufvudtitel föreslagit, har Riksdagen medgifvit, att, där förbrytare, som skall åtalas vid svensk domstol afvikit ur riket, och kostnad, som finnes böra gäldas af statsmedel, uppstår för hans efterspanande, gripande och hemförande till Sverige äfvensom i mål om hans utlämnande, sådan kostnad må bestridas från det under andra hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter.

Öfriga ordinarie anslag.

12:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som för innevarande år finnas uppförda under andra hufvudtiteln, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring än att för jämnande af hufvudtitelns slutsumma förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. måtte minskas från 111,954 kronor med 18 kronor till 111,936 kronor.

Samtliga ordinarie anslag under andra hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit särskildt omförmälda, hafva af Riksdagen för år 1912 fastställt till samma belopp som uti innevarande års riksstat, dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. till jämnande af hufvudtitelns slutsumma ökats från 111,954 kronor med 37 kronor till 111,991 kronor.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga till andra hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Bihang till Riksd. prot. 1911. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 2 Häft. 3

Justitiedepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

13:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till provisorisk löneroglering för befattningshafvare i justitiedepartementet, i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på de af honom förordade villkor, å extra stat för år 1912 anvisat ett förslagsanslag 5,195 kronor, hvaraf högst 100 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

14:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 13 af denna hufvudtitel gjorda framställning, har Riksdagen i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för aflönande af en andre ledamot å justitiedepartementets afdelning för lagärenden å extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 8,000 kronor, hvaraf 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

15:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till arfvode åt en extra föredragande inom justitiedepartementet å extra stat för år 1912 beviljat ett belopp af 3,000 kronor.

16:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts uti punkt 15 af denna hufvudtitel gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad som skett under de senare åren, för bestridande af de utaf tillämpning af lagen om straffregister föranledda kostnader för amanuenser, renskrifning m. m. inom justitiedepartementet å extra stat för år 1912 anvisat 5,000 kronor.

Lagberedningen.

17:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts uti punkt 16 af hufvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad under åren 1903—1911 ägt rum, för fortsatt uppehållande af lagberedningens verksamhet å extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 50,000 kronor.

Förberedande utredning angående en rättegångsreform.

18:o) Uti punkt 17 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaderna för en förberedande utredning angående en rättegångsreform å extra stat för år 1912 bevilja 40,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att däraf under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad under samma år må för ändamålet blifva erforderligt.

Redan länge har såsom ett allmänt känt behof frågan om en genomgripande ombildning af vårt rättegångsväsen stått på dagordningen, och särskilda förberedande åtgärder i sådan riktning hafva tid efter annan vidtagits utan att leda till frågans lösning. Ehuru därunder företagits vissa partiella ändringar i rättegångsbalken, har dock, i mån af den stigande utvecklingen inom samhällslifvets olika områden, behöfvat af en fullständig processreform för vinnande af ökad säkerhet och snabbhet i rättsskipningen gjort sig alltmer gällande. Redan tidigare, eller år 1909 i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förslag till Riksdagen att för nämnda ändamål bevilja medel till en särskild processkommission, har Riksdagen varit i tillfälle att uttala denna mening. Riksdagen kunde emellertid icke då ansluta sig till berörda förslag, enär frågan syntes möjligen kunna lämpligare anförtros åt lagberedningen, hvarigenom, bland annat, kunde undvikas olägenheten af att samtidigt undandraga lagskipningen och statsförvaltningen ett alltför stort antal af de bästa arbetskrafterna, på samma gång som kostnaderna för arbetets utförande syntes kunna nedbringas.

Då det emellertid numera visat sig omöjligt att uppdraga arbetet åt denna beredning, har Riksdagen med hänsyn till vikten af att en dylik processform inom den närmaste framtiden kommer till stånd äfvensom i betraktande af de obestridliga fördelar, som innefattas i Eders Kungl. Maj:ts nuvarande förslag, ansett sig böra bifalla detsamma. Sålunda har Riksdagen i likhet med departementschefen funnit synnerligen beaktansvärdt, att genom arbetets förberedande anordnande på sätt som nu föreslagits grundprinciperna för den betydelsefulla reformen kunna blifva föremål för allmän granskning, innan arbetet å det slutliga förslaget börjar, hvartill kommer, att mot den nu föreslagna anordningen, som ju med afseende å arbetets mål kunnat göras mindre vidlyftig än den förut ifrågasatta processkommissionen, icke kunna resas samma betänkligheter uti ofvanberörda hänseende som mot denna.

Riksdagen har alltså med bifall till Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, till bestridande af kostnaderna för en förberedande utredning angående en rättegångsreform å extra stat för år 1912 beviljat 40,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att däraf under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad under samma år må för ändamålet blifva erforderligt.

Extra division i Svea hofrätt.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 18 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1911 af en extra division i Svea hofrätt för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 32,900 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut.

Ehuru genom den extra divisionens hittillsvarande verksamhet för nedbringande af balansen af ofvannämnda mål balansens stegring hämmats, torde emellertid af utredningen i ärendet framgå, att den extra divisionen fortfarande måste vara i verksamhet, om balansen å ifrågasvarande mål skall kunna nedbringas till den balans, som af löneregleringskommittén ansetts vara den normala, eller omkring 500 mål.

Riksdagen har därför icke haft något att erinra mot förevarande framställning och har alltså, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1911 af en extra division i Svea hofrätt för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål å extra stat för år 1912 anvisat 32,900 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut.

Extra division i hofrätten öfver Skåne och Blekinge.

20:o) Under punkt 19 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, för beredande af tillfällig förstärkning af hofrättens öfver Skåne och Blekinge arbetskrafter med en extra division för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål

under ett år från och med den 10 september 1911, å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 31,650 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 10 september till årets slut.

Af den i ärendet förebragta utredning framgår, att balansen å vädjade och till hofrätten instämnda tvistemål för närvarande är så stor, att den icke torde kunna under nuvarande förhållanden i önskvärd grad nedbringas. På grund häraf och då Riksdagen under de senare åren ansett nödigt att bevilja medel till en extra division i Svea hofrätt för nedbringande af dess balans å dylika mål, ehuru densamma relativt taget icke varit så stor som den i hofrätten öfver Skåne och Blekinge uppkomna, har Riksdagen funnit sig böra bifalla framställningen.

Riksdagen har alltså, för beredande af tillfällig förstärkning af hofrättens öfver Skåne och Blekinge arbetskrafter med en extra division för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål under ett år från och med den 10 september 1911, å extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 31,650 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 10 september till årets slut.

Krigshofrätten.

21:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts i punkt 20 af andra hufvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1912 anvisat *dels* till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militära ledamöter ett belopp af 3,250 kronor, *dels ock* för beredande af tillfällig löneförbättring åt krigshofrättens vaktmästare ett belopp af 300 kronor, hvilket skall anses utgöra tjänstgöringspenningar.

Resestipendier åt domare.

22:o) I öfverensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 21 af andra hufvudtiteln i ämnet gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till resestipendier åt ordinarie

domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet, å extra stat för år 1912 anvisat 6,000 kronor.

Understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt Juridiskt Arkiv».

23:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 22 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1912 anvisa 3,000 kronor.

Riksdagen, som förutsätter, att efter beviljande af statsbidrag till ifrågavarande tidskrift den nuvarande prenumerationsafgiften å densamma icke må höjas, har till understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1912 anvisat 3,000 kronor.

Ny hägnad vid straffängelset i Kristianstad och nya fånggårdar vid straffängelset i Vänersborg.

24:o) Under punkt 23 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen dels medgifva, att det belopp å 4,921 kronor 35 öre, som icke uttagits af det i 1904 års riksstat upptagna extra anslag för uppförande af nya fånggårdar vid länsfängelserna i Linköping och Karlskrona, må användas till uppförande af ny hägnad vid straffängelset i Kristianstad och nya fånggårdar vid straffängelset i Vänersborg, dels ock därutöfver för samma ändamål å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 15,400 kronor.

Då Riksdagen vid flera föregående tillfällen — 1899, 1900, 1903 och 1904 — beviljat extra anslag för ändamål af ifrågavarande beskaffenhet samt Riksdagen icke funnit något att erinra mot det af Eders Kungl. Maj:t nu framlagda förslag, har Riksdagen *dels* medgifvit, att det belopp å 4,921 kronor 35 öre, som icke uttagits af det i 1904 års riksstat upptagna extra anslag för uppförande af nya fånggårdar vid länsfängelserna i Linköping och Karlskrona, må användas till uppförande af ny hägnad vid straffängelset i Kristianstad och nya fånggårdar vid straffängelset i Vänersborg, *dels ock* därutöfver för samma ändamål å extra stat för år 1912 anvisat 15,400 kronor.

Statens uppfostringsanstalt å Bona.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 24 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 bevilja dels till aflöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona högst 26,175 kronor, dels ock till kost och beklädnad åt de vid anstalten intagna elever m. m. ett förslagsanslag af 45,400 kronor.

Vid behandlingen af detta ärende har Riksdagen tagit del af en utaf öfverdirektören Viktor Almqvist och häradshöfdingen Jacob Linders den 6 februari 1911 till Eders Kungl. Maj:t afgifven berättelse öfver en af dem på grund af Eders Kungl. Maj:ts uppdrag den 28, 29 och 30 januari 1911 verkställd inspektion af ifrågavarande anstalt.

Förra året förelade Eders Kungl. Maj:t Riksdagen ett förslag till lönereglering för anstalten, enligt hvilket anslaget till »aflöningar åt tjänstemän och betjänte» därstädes skulle komma att utgå med högre belopp än dittills.

Förslaget vann emellertid icke Riksdagens bifall. Riksdagen ansåg nämligen, att, då den ifrågasatta utsträckning i användningen af tvångsuppfostran för minderåriga förbrytare, hvarom 1909 års Riksdag uti skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t begärt utredning, säkerligen komme att medföra förändring i anstaltens nuvarande organisation och verksamhet, om hvars stadga för öfrigt saknades tillräcklig erfarenhet, skäl till en så betydande åtgärd som den då föreslagna löneregleringen icke förefunnes, i synnerhet som enligt Riksdagens uppfattning vissa missförhållanden, som synbarligen förelegat med afseende å skötseln och handhafvandet af de ekonomiska förhållandena vid anstalten, icke skulle blifva afhjälpta genom den ifrågasatta omregleringen af densamma.

Då, såsom af statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden den 13 januari 1911 inhämtas, den af Riksdagen begärda utredningen ännu icke blifvit afslutad och ovisst är, när denna fråga kommer att blifva slutligen afgjord, och då anstaltens ekonomiska ställning numera blifvit sådan, att missförhållanden af ofvan antydda art icke torde för framtiden vara att befara, har Riksdagen ansett, att med en lönereglering för anstalten icke längre bör anstå, helst anstaltens personal, som visserligen, enligt Riksdagens mening, icke kan likställas med fångvårdens, genom det nu föreliggande förslaget, mot hvars stat Riksdagen icke haft annat att erinra än att befattningshafvarna böra å de ifråga-

satta förhöjda aflöningsbeloppen vidkännas afdrag med belopp, som i afrundade tal svara mot de pensionsafgifter vederbörande tjänstnehafvare skulle haft att erlægga, därest befattningarna uppförts å ordinarie stat, skulle kunna beredas en mot personalens ansvarsfulla ställning bättre svarande och jämväl i öfrigt förmånligare aflöning än för närvarande, utan att någon förhöjning behöfver äga rum i det hittillsvarande anslaget till »aflöningar åt tjänstemän och betjante» vid anstalten.

Visserligen hafva vid ofvanberörda inspektion, ehuru enligt densamma anstalten i stort sedt väl fyllt sitt ändamål, vissa anmärkningar blifvit framställda i fråga om ordningen därstädes och andra förhållanden vid anstalten, af hvilka anmärkningar framgår, att ännu mycket blifvit vid skötseln af anstalten eftersatt och att fortfarande därstädes råda vissa missförhållanden, som påkalla omedelbar rättelse, men Riksdagen har dock, då det torde kunna förutsättas, att dessa missförhållanden varda så fort ske kan afhjälpta, ansett, att desamma icke böra utgöra hinder för ett bifall till den nu föreslagna löneregleringen.

Vid af Riksdagen verkställd utredning angående de »pensionsafdrag», som befattningshafvarna borde få vidkännas, har framgått, att dylika afdrag äro stadgade för befattningshafvarna vid riksförsäkringsanstalten, hvilka liksom befattningshafvarna vid uppfostringsanstalten å Bona äro tillsatta endast på förordnande och aflönas af anslag å extra stat, samt att anledningen därtill varit den, att vederbörande befattningshafvare vid riksförsäkringsanstalten eljest skulle vid eventuellt uppförande af befattningen å ordinarie stat komma att lida minskning i de aflöningsförmåner han innehafte. Vid sådant förhållande och då samma principer i detta afseende, som fastslagits beträffande riksförsäkringsanstalten, torde böra gälla äfven för befattningshafvarna vid uppfostringsanstalten å Bona, anser Riksdagen att jämväl dessa befattningshafvare böra underkastas dylika »pensionsafdrag», beräknade efter enahanda grunder, som för befattningshafvarna vid riksförsäkringsanstalten. Med tillämpning häraf skulle för befattningshafvarna vid uppfostringsanstalten å Bona böra å den del af aflöningen, som motsvarar lön, afdragas, efter år räknadt, så stort belopp — afrundadt för direktören, lärarne, landbruksinspektoren och bokhållaren till närmast högre femtio- eller hundratal och, hvad maskinisten beträffar, till trettio kronor samt, hvad förman och husmodern angår, till tjugufem kronor — som motsvarar den pensionsafgift, hvilken enligt lagen angående civila tjänstnehafvares rätt till pension skulle hafva af dessa befattningshafvare erlagts såsom bidrag till egen pensionering, om berörda lag varit å dem tillämplig.

Afdragets storlek i fråga om hvarje befattningshafvare vid anstalten framgår af följande tablå:

	Exakt uträknad pensionsafgift för löner enligt Kungl. Maj:ts förslag.			»Pensionsafdrag.»
	Utan ålders-tillägg.	Med 1 ålders-tillägg.	Med 2 ålders-tillägg.	
Direktören	120	140	160	150 [200]
Pastorn och förste läraren	60	75	—	100
Landtbruksinspektoren, tillika afdelningsföreståndare	36	42	48	50
Andre läraren, tillika afdelningsföreståndare	27	33	39	50
Bokhållaren	27	33	39	50
Maskinisten	21	24	27	30
1 förman	18	21	24	25
7 förmän	—	—	—	175
Husmodern	15: —	17: 25	19: 50	25

Såsom tabblån utvisar, ställer sig för samtliga befattningshafvare utom direktören det ifrågasatta pensionsafdraget lika vare sig vederbörande befattningshafvare åtnjuter ålderstillägg eller icke. För direktören åter uppgår nämnda afdrag till 200 kronor, om han åtnjuter två ålderstillägg, men utgör eljest 150 kronor. Då emellertid direktörsbefattningen, hvars nuvarande innehafvare enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle för år 1912 komma i åtnjutande af två ålderstillägg och sålunda lida ett pensionsafdrag af 200 kronor, kan när som helst blifva med annan innehafvare besatt, har vid beräkning af det belopp, hvarmed det af Eders Kungl. Maj:t begärda aflöningsanslaget skulle på grund af »pensionsafdragen» minskas, direktörens pensionsafdrag icke upptagits till högre belopp än 150 kronor. Med iakttagande häraf skulle det af Eders Kungl. Maj:t äskade aflöningsanslaget kunna minskas med 655 kronor.

Emot hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit beträffande anslaget till »kost och beklädnad åt de vid anstalten intagna elever m. m.», har Riksdagen icke funnit anledning till någon erinran.

I anledning af hvad sålunda förekommit har Riksdagen å extra stat för år 1912 beviljat *dels* till aflönningar åt tjänstemän vid statens upp-

fostringsanstalt å Bona högst 25,520 kronor, *dels ock* till kost och beklädnad åt de vid anstalten intagna elever m. m. ett förslagsanslag af 45,400 kronor.

Uppfostran åt minderåriga kvinnliga förbrytare.

26:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts i punkt 25 af andra hufvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för beredande af uppfostran åt minderåriga förbrytare af kvinnligt kön, hvilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, å extra stat för år 1912 anvisat *dels* såsom ersättning för hyra, ved, inventarier m. m. samt såsom bidrag till aflöning åt föreståndarinnor och biträden vid sådan anstalt ett belopp af 6,500 kronor, *dels ock* till godtgörande af de vid anstalten mottagna elevers bespisning, beklädnad, undervisning, läkar- och sjukvård m. m. äfvensom till utrustning vid elevs utskrifning ett förslagsanslag af 6,000 kronor.

Extra lönetillägg.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 26 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för beredande, i enlighet med grunder, som angifvits i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1911, af extra lönetillägg för år 1911 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet å extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 13,000 kronor.

Då Riksdagen anser, att extra lönetillägg bör, i likhet med hvad för åren 1908, 1909 och 1910 ägt rum, jämväl för innevarande år beredas vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet, har Riksdagen för beredande, i enlighet med grunder, som angifvits i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1911, af extra lönetillägg för år 1911 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet å extra stat för år 1912 anvisat ett förslagsanslag af 13,000 kronor.

Jordregistret.

28:o) Under punkt 27 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af det för inrättande af ett jordregister beviljade reservationsanslag å 750,000 kronor å extra stat för år 1912 anvisa 150,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har sålunda af det för inrättande af ett jordregister beviljade reservationsanslag å 750,000 kronor å extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 150,000 kronor.

Ersättning åt häradsskrifvarna för röstlängders upprättande.

29:o) I punkt 28 af hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande åt häradsskrifvarna af ersättning, enligt af departementschefen i 1910 års statsverksproposition angifna grunder, för röstlängders upprättande under år 1912 å extra stat för samma år bevilja ett förslagsanslag af 50,000 kronor.

Riksdagen som icke velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har i detta sammanhang velat erinra om att vid en blifvande lönereglering för häradsskrifvarne torde böra tillses, huruvida icke de under de senare åren blifvit befriade från andra göromål.

Riksdagen har sålunda för beredande åt häradsskrifvarne af ersättning, enligt de af departementschefen i 1910 års statsverksproposition angifna grunder, för röstlängders upprättande under år 1912 å extra stat för samma år beviljat ett förslagsanslag af 50,000 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

30:o) Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande i riksstaten till jämnt tal af kronor har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till täckande af vissa af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter å extra stat för år 1912 anvisa 140,281 kronor.

Riksdagen har till täckande af vissa, *utaf statskontoret förskottsvis bestridda utgifter* å extra stat för år 1912 anvisat 140,281 kronor.

Kostnader för en arbetsdomstol.

31:o) Under punkt 30 af denna hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i afvaktan å Eders Kungl. Maj:ts proposition om anslag till bestridande af kostnaderna för en arbetsdomstol under år 1912, å extra stat för samma år för detta ändamål beräkna ett belopp af 73,000 kronor.

Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har denna framställning till följd däraf, att Eders Kungl. Maj:ts förslag till lag om särskild domstol i vissa arbetstvister genom kamrarnas skiljaktiga beslut förfallit, icke föranledt någon Riksdagens åtgärd.

Stockholm den 29 maj 1911.

Med undersätlig vördnad.

BILAGOR.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

Justitie-	
Departementschefen	
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli....	
Departementschefens ombud för tillsyn öfver skrifter allmängörande, <i>förslagsanslag</i>	
Högsta domstolen	
Justitiekanslersexpeditionen	
Nedre justitierevisionen	
Svea hofrätt med därunder lydande justitiestat.....	
Göta hofrätt med därunder lydande justitiestat	
Hofrätten öfver Skåne och Blekinge med därunder lydande justitiestat	
Krigshofrätten	
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	
Fångvården:	
Fångvårdsstyrelsen	
Fångars vård och underhåll:	
<i>Bestämdt anslag</i>	
<i>Förslagsanslag</i>	
Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anställda ämbets- och Vård och underhåll af straffångelser och kronohäkten, <i>reservationsanslag</i>	
Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	
Till gäldande af Sveriges andel i kostnaderna för den internationella byrån i Bern, <i>förslags-</i>	

Litt. A.

riksstatens Andra hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
departementet.		
.....	17,000	—
.....	47,800	—
.....	8,000	—
.....	315,900	—
.....	28,400	—
.....	294,000	—
.....	770,337	—
.....	518,763	—
.....	222,963	—
.....	11,100	—
.....	80,000	—
.....	90,700:	—
.....	836,050:	—
.....	1,375,000:	—
.....	2,211,050:	—
tjänstemän, förslagsanslag.....	99,200:	—
.....	40,000:	—
.....	2,440,950	—
införande frångångna bötesandelar, förslagsanslag	84,000	—
.....	16,200	—
.....	18,000	—
.....	165,000	—
.....	111,991	—
.....	4,500	—
anslag	2,000	—
Summa	5,156,904	—

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Andra hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Justitiedepartementet.		
Till provisorisk löneroglering för befattningshafvare i justitiedepartementet, <i>förslagsanslag</i>	5,195	—
„ aflönande af en andre ledamot å justitiedepartementets afdelning för lagärenden.....	8,000	—
„ arfvode åt en extra föredragande inom justitiedepartementet...	3,000	—
„ bestridande af de utaf tillämpning af lagen om straffregister föranledda kostnader för amanuenser, renskrifning m. m. inom justitiedepartementet	5,000	—
„ fortsatt uppehållande af lagberedningens verksamhet	50,000	—
„ bestridande af kostnaderna för en förberedande utredning angående en rättegångsreform	40,000	—
„ fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1911 af en extra division i Svea hofrätt.....	32,900	—
„ beredande af tillfällig förstärkning af hofrättens öfver Skåne och Blekinge arbetskrafter.....	31,650	—
„ arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militära ledamöter	3,250	—
„ beredande af tillfällig löneförbättring åt krigshofrättens vaktmästare	300	—
„ resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet.....	6,000	—
„ understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt juridiskt arkiv»	3,000	—
„ uppförande af ny hägnad vid straffängelset i Kristianstad och nya fänggårdar vid straffängelset i Vänersborg.....	15,400	—
„ aflöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona, högst	25,520	—
„ kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m., <i>förslagsanslag</i>	45,400	—
„ beredande af uppfostran å allmän uppfostringsanstalt åt minderåriga förbrytare af kvinnligt kön, såsom ersättning för hyra, ved, inventarier m. m. samt såsom bidrag till aflöning åt föreståndarinnor och biträden vid sådan anstalt	6,500	—
Transport	281,115	—

	Kronor.	ö.
Transport	281,115	—
Till godtgörande af de å allmän uppfostringsanstalt för minder- åriga förbrytare af kvinnligt kön mottagna elevers bespisning, beklädnad, undervisning, läkar- och sjukvård m. m. äfvensom till utrustning vid elevs utskrifning, <i>förslagsanslag</i>	6,000	—
„ inrättande af ett jordregister, <i>reservationsanslag</i>	150,000	—
„ beredande af extra lönetillägg för år 1911 åt vissa tjänstemän och betjante hos justitiedepartementet och underlydande verk, <i>förslagsanslag</i>	13,000	—
„ beredande åt häradsskrifvarna af ersättning för röstlängders upprättande under år 1912, <i>förslagsanslag</i>	50,000	—
„ täckande af utaf statskontoret utbetalda förskott	140,281	—
Summa	640,396	—